BALLAD OM MANNEN FRÅN HAVET

av Gunnar Ekelöf

Ces nymphes,
je les veux perpétuer.
Si clair . . .

Fragment av folkparkens dansmelodier
men havet lockande bortom —
Det lockar och drar
som det alltid har lockat och dragit:
dess glitterglänsande harposlag,
dess sjunkna skatter som näcken vaktar
med svindelfiolen.
Så mjuksvart är natten.

Elektriska pärlband om nattens hals,
den skumvita vägens skuggspelsgrupper
och eldflugors lekar utanför gallret:
högt över sorlet
plötsligt ett klingande skratt som av glas —

Gren smyger sig till gren och kvistar bryts.
Natten slår sina lovar.

Och den som kommer in från havet
och inte vet vad han skall göra med
sina två händer,
kvald mellan ensamheter, den bland människor
och den därutifrån, går blott till hälften in,
betalar inträdesavgiften: Utanför!
och går till hälften in . . .

Där, inom gallret, glittrar ytan
som ändå döljer djupen. Livet böljar
under den tunna ytan: nattens siden
med ingenting under: bröst som stegrar sig
och brister i klingande skratt som av glas,
så skört och bräckligt men ändå så klart,
så lätt i grymma skärvor sprunget, men så klart
och fast i formen — bara åtråvärt
av några unga munnars märken vid dess rand,
försvunna snart, men darrar du på hand
ligger det där i skärvor.
Våga är vinna.
Och piren reser sig mot detta kvinnohav
med skiftningar av pärlefödelse, och horisonten är
en tunn blus av mörker, nattens siden
för händer trevande i beröringssvält,
stegrande sig och bristande, men utan hem
och utan mod att ge och ta —
Våga vore vinna.

Hon ser dig. Hon vet. Du vet att hon vet.
Hon vet att du vet. Det osagda binder
som om ni hade känt varandra länge, länge,
från före födelsen —
Men vinna vore mista.
Språk, sinnen skulle göra mig och dig till främlingar:
gemensamhet, bekräftelse på ensamhet,
tvånget att älska för att våga äga.
Så döljer sig ord bakom ord
och handling i likgiltig handling
som månen i moln. Så mjuksvart
är sommarnatten.

Att se och älska, inte röra och älska,
vem tvang mig till det? Inte feghet
men egen kluvenhet. Inte en brist
på djupa eller varma känslor, men
ett övermått av bottenfruset heta!
Kvald mellan ensamheter, den från havet,
som är en inre ensamhet, och den bland människor
som är en yttre. Sliten mellan hästar
Och väljer jag den ena för den andra
bryter de ner mig skoningslöst, försätter mig
till denna tredje ensamhet, som är en öken
av dvala, fylld av kryddors heta dofter,
absinthion och vildåsnor som flyr
så snabbt att efteråt man inte tror dem
ha varit mer än hägringar och ökenbilder.
Vad hjälp har jag av mina tiotusen drömmar?
Storkonungen är fjärran, landet ändlöst
reträtten obegränsad, fienden jag söker
jag själv och ingen annan. Aldrig skall
hans sköldar och hans lansar glimma fram
ur täta dammoln. Aldrig skall jag mista

min högra hand, än mindre detta huvud
och allra minst mitt hjärta. Vinna seger?
Kan någon vinna utan att förlora
det minsta av sig själv? Min skuld är oskuld.

Jag känner livets migrän.
Jag känner de tekniska detaljerna i all glädje
och våra själars ryggmärgsslaveri:
(fisken vet att masken döljer en krok
men hugger ändå).
Liv är sin egen undergång,
sitt eget bakhåll och sin egen fälla
i vilken råttan är ett lockbete för nästa råtta.
Det var som bäst
när man såg på och avstod.
Skönt att drömma, minnas, önska, hoppas
men aldrig att förverkliga, att leva.
Det är vad jag har lärt
och det är inte mycket.
Jag är en fisk med kroken i mig
som till på köpet inte är i tagen.
Jag vet. Men det är också all min vinning.

O heliga svält! Nöd, uppfinningarnas moder.
Mitt dystra Paradis.
Varför spela?
Skall Guds barn dock aldrig bliva.
Själv ett stycke gud, en bit naturgud
men aldrig barn.
Född död med gudens vetskap om sitt öde:
bli trodd, inte bli trodd. Eller gaa udenom?
Jag anar inte svaret, men jag vet,
och vad jag vet är inget svar på frågan.
Att ana är för mig att redan veta

och ana vidare och vidare
i flyende rytm.
I luften hängande trädgårdar!
O aningar —
O eviga danserska,
du som förkroppsligar
minnets erogena zoner
och minnets framtidsdröm:
jagutlösning, jaguttömning. Att bli en annan,
för alltid en annan —

Natten slår sina lovar.
Gren smyger sig till gren, och överallt
lägger sig ensamheten åter tyst på lur,
ett djur med dubbel rygg.

Fragment av folkparkens dansmelodier —
Röster tar avsked, kvistar som bryts:
— Hej med dig då.
— Hej med dig.
— Ja hej.
— Hej.

*

Envoi

Som mareld tindrar stjärnan, släcks och tänds
och släcks och tänds igen. De dallrande djupen bär den.
Så har jag stått vid hundrade Land's Ends
och tänkt på vad det är jag vill och skall i världen.

Det ena vore väl: att vara som man är.
Det andra är väl: att mot udden spjärna.
Och hade jag den skarpa udden mindre kär
så vore jag som andra, mer än gärna.

Somligas väsen är: vara. Andras: att vara förutan.
Vägar har inget mål. Det är stigar som leder en dit.
Såg du ett fönster lysa? Tänkte du knacka på rutan?
Din är en månskensväg, som slingrar sig vidare, vit.